

עֲשֶׂה מֵאֲמֹרֹת שְׁבָהּם נִבְרָא
הָעוֹלָם: ע"כ מֵהַהִשְׁמָטוֹת.

וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר
לָקַח מִן הָאָדָם וְגו'. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (איוב כח) אֱלֹהִים
הַבִּין דְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֶת
מְקוֹמָהּ. בַּפְּסוּק הַזֶּה יֵשׁ גְּנוּנִים
רַבִּים, אֵלָּא מַה זֶה אֱלֹהִים הַבִּין
דְּרָפָה? כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר וַיִּבֶן ה'
אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע, זֹו תוֹרָה
שְׁבַעַל פֶּה שֵׁישׁ בַּה דְרַף, כְּמוֹ
שְׁנֵאֲמַר (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בְּיָם
מִשּׁוּם כֶּף אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה.

וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ, מִי
מְקוֹמָהּ? זֹו תוֹרָה שְׁבַכְתָּב שֵׁישׁ
בַּה דַעַת. [דַעַת וְהַבּוּנָה הוֹלְכִים כְּאֶחָד], ה'
אֱלֹהִים, שֵׁם מְלֵא לְהַתְקִין לָהּ
בְּכַל, וְעַל זֶה נִקְרָא חֲכָמָה
וְנִקְרָא בִינָה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא בְּשֵׁם
מְלֵא - ה' אֱלֹהִים, בְּכַל בְּשִׁלְמוֹת
בְּשֵׁנֵי הַשְּׁמוֹת.

אֶת הַצֵּלַע - זֹו אֲסַפְקִלְרִיָּה שְׁלֵא
מְאִירָה, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (תהלים לה)
וּבְצַלְעֵי שְׁמַחוּ וְנִאֲסַפּוּ. אֲשֶׁר
לָקַח מִן הָאָדָם - מִשּׁוּם שֶׁהָרִי
מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב יִצְאָה. לְאִשָּׁה -
לְהַתְקֶשֶׁר בְּשִׁלְהַבַת שֶׁל צַד
שְׁמַלָל, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה מִצַּד
הַגְּבוּרָה נִתְּנָה. לְאִשָּׁה - לְהִיּוֹת
אֵשׁ ה' קְשׁוּרָה כְּאֶחָד.

וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם - מִשּׁוּם שְׁלֵא
צְרִיכָה לְהַמְצֵא לְבַדָּה, אֵלָּא
לְהַתְפַּלֵּל וּלְהַתְחַבֵּר בַּתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב. כִּיּוֹן שֶׁהַתְחַבְּרָה עִמּוֹ,
הוּא יִזוֹן אִתָּה וַיִּתְקַן אוֹתָהּ וַיִּתֵּן
לָהּ מַה שְּׁצָרֶיךָ, הִינּוּ מַה שְּׁכָתוּב
וְאֵת הָאָרֶץ, וְהָרִי בְּאֶרְנֵי. מִכָּאֵן
לְמַדְנֵנו, שְׁמִי שְׁמַשִּׂיא אֶת בְּתוּ,
עַד שְׁלֵא תִכְנַס לְבַעֲלָהּ, אֲבִיָּה
וְאִמָּה מִתְקַנְנִים אוֹתָהּ וְנִתְּנִים לָהּ
כָּל מַה שְּׁצָרֶיךָ. כִּיּוֹן שֶׁהַתְחַבְּרָה
בְּבַעֲלָהּ, הוּא יִזוֹן אוֹתָהּ וַיִּתֵּן לָהּ
מַה שְּׁצָרֶיךָ.

אַרְבַּע. גִּילָה דִיִּצְה אַהֲבָה אַחֲרָה שְׁלוֹם וְרִיעוּת
עֲשֶׂה כְּנֶגֶד עֲשֶׂה מֵאֲמֹרֹת שְׁבָהּם נִבְרָא
הָעוֹלָם. (עַד כֵּאֵן מֵהַהִשְׁמָטוֹת)

וַיִּבֶן יי אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר לָקַח מִן
הָאָדָם וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתִיב, (איוב
כח) אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ.
הַאי קָרָא גְּוּוֹנִין סְגִיִּיאִין אִית בֵּיה. אֵלָּא מַהוּ
אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וַיִּבֶן יי
אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע דָּא תוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה דְאִית
בַּה דְרַף, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בְּיָם
דְרַף, בְּגִינֵי כֶף אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה.

וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ. מֵאֵן מְקוֹמָהּ, דָּא
תוֹרָה שְׁבַכְתָּב דְאִית בַּה דַעַת. (דַעַת וְהַבּוּנָה
כְּאֶחָד אֵלּוּ) יי אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְאַתְקֵנָא לָהּ
בְּכֻלָּא. וְעַל דָּא אַתְקֵרִיאַת חֲכָמָה וְאַתְקֵרִיאַת
בִּינָה. בְּגִין דְהוּא בְּשֵׁם מְלֵא יי אֱלֹהִים בְּכֻלָּא
בְּשִׁלְמוֹת בְּתֵרֵי שְׁמֵהּ.

אֶת הַצֵּלַע דָּא אֲסַפְקִלְרִיָּא דְלֵא נְהָרָא כְּמָה
דְאַתְּ אָמַר, (תהלים לה) וּבְצַלְעֵי שְׁמַחוּ
וְנִאֲסַפּוּ. אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם, בְּגִין דְהָא
מִתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב נִפְקַת. לְאִשָּׁה, לְאַתְקֵשְׂרָא
בְּשִׁלְהוּבָא דְסִטֵּר שְׁמַלָּא, דְהָא אוֹרִיִּיתָא
מִסְטָרָא דְגְבוּרָה אַתְיְהִיבַת. לְאִשָּׁה, לְמַהוּי (כח
ע' א) אֵשׁ ה' קְטִיר כְּחֵדָא.

וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם. בְּגִין דְלֵא בְעִיא
לְאַשְׁתְּפַחָא בְּלַחוּדָהָא אֵלָּא לְאַתְפַּלְלָא
וּלְאַתְחַבְּרָא בַּתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב. כִּיּוֹן דְאַתְחַבְּרַת
בְּהַדִּיָּה הוּא יִזוֹן לָהּ וַיִּתְקַן לָהּ וַיִּתֵּן לָהּ מַה
דְאַצְטְרִיךְ הִינּוּ דְכְתִיב וְאֵת הָאָרֶץ וְהָא
אוֹקִימָנָא. מִכָּאֵן אוֹלִיפְנָא מֵאֵן דְאַנְסִיב בְּרִתִּיהָ
עַד לֵא תִיעוּל לְבַעֲלָהּ, אֲבוּהָ וְאִמָּה מִתְקַנְנִין לָהּ
וְהַבִּין לָהּ כָּל מַה דְאַצְטְרִיךְ, כִּיּוֹן דְאַתְחַבְּרַת
בְּבַעֲלָהּ הוּא יִזוֹן לָהּ וְהוּא יִתֵּן לָהּ מַה דְבְעִיא.